

Keuzedeel mbo

Specialist baby-ontwikkeling

Code

K1266

Ontwikkeld door: SBB in samenwerking met onderwijs en het werkveld kinderopvang

Penvoerder: Sectorkamer zorg, welzijn en sport

Gevalideerd door: Sectorkamer Zorg, welzijn en sport

Op: 17-06-2021

1. Algemene informatie

D1: Specialist baby-ontwikkeling

Studielast

240

Beroepsvereisten

Nee

Certificaten

Nee

Ontwikkeld voor kwalificatie(s)

Zie bijlage op www.s-bb.nl/kwalificatiedossiers

Toelichting

Met ingang van 1 januari 2025 treden de wettelijke eisen, vereist vanuit de wet IKK, aan het werken met 0-jarigen in werking. Deze beroepsvereisten zijn verwerkt in de kwalificaties Pedagogisch medewerker kinderopvang en Gespecialiseerd pedagogisch medewerker uit het kwalificatiedossier Pedagogisch werk, gewijzigd 2021. De inhoud van dit keuzedeel biedt een verdieping hierop, gericht op het volgen en stimuleren van de ontwikkeling van baby's. Dit keuzedeel is dan ook van toepassing op studenten die de kwalificaties Pedagogisch medewerker kinderopvang of Gespecialiseerd pedagogisch medewerker volgen, vanuit het kwalificatiedossier Pedagogisch werk, gewijzigd 2021, omdat zij vanuit hun opleiding voldoen aan de wettelijke eisen vanuit de wet IKK voor het werken met 0-jarigen.

Dringend advies is, gezien de aan te leren vaardigheden in dit keuzedeel, om een deel van de onderwijstijd in de beroepspraktijk in te vullen, onder begeleiding van een ervaren pedagogisch medewerker.

Relevantie van het keuzedeel

Uit kwaliteitsonderzoek blijkt dat de zorg en de emotionele ondersteuning van de baby door de gemiddelde pedagogisch medewerker wel goed is, maar dat de educatieve interactievaardigheden (praten en uitleggen, ontwikkelingsstimulering, begeleiden van onderlinge interacties) nog voor verbetering vatbaar zijn. Dit keuzedeel biedt met name een verdieping op het volgen en stimuleren van de cognitieve, taal-, motorische, zintuiglijke en de sociaal-emotionele ontwikkeling van baby's van 0 tot 18 maanden. Met dit keuzedeel kan de beginnend beroepsbeoefenaar zich onderscheiden als specialist baby-ontwikkeling en de positie op de arbeidsmarkt versterken.

Beschrijving van het keuzedeel

Met dit keuzedeel kan de (gespecialiseerd) pedagogisch medewerker zich verdiepen in het werken met baby's (0 tot 18 maanden). Het keuzedeel Specialist baby-ontwikkeling gaat in op de volgende onderwerpen: de mijlpalen op alle ontwikkelingsgebieden van 0 tot 18 maanden, het volgen en stimuleren van de brede ontwikkeling van baby's, nonverbale en verbale communicatie met baby's en taalrijke interactie tussen pedagogisch medewerker (pm'er) en baby.

Branchevereisten

Nee

Aard van keuzedeel

Verdiepend

2. Uitwerking

D1-K1: Werkt op ontwikkelingsgerichte wijze met baby's

Complexiteit

De beginnend beroepsbeoefenaar volgt en stimuleert de ontwikkeling van baby's*. Zij is in staat om de ouders/verzorgers te informeren over de brede ontwikkeling en het welbevinden van de baby. De complexiteit van haar werkzaamheden zit voornamelijk in het afstemmen op elke individuele baby en het inspelen op ontwikkelingsfasen en behoeften van baby's. De beginnend beroepsbeoefenaar heeft (specialistische) kennis van de ontwikkeling, bijpassende spel- en ontwikkelingsmaterialen en aandachtspunten bij de verzorging van baby's.

Zij** houdt rekening met het ritme van iedere baby en zorgt voor structuur, herkenbaarheid en veiligheid. Zij biedt iedere baby alle ruimte om met passend ontwikkelingsmateriaal zelf en met andere baby's te spelen en te experimenteren zodat de baby zich kan ontwikkelen. De beginnend beroepsbeoefenaar heeft tevens individuele contactmomenten, waarbij signalen van de baby leidend zijn. Het gegeven dat er in een groep vaak meerdere baby's zijn, die allemaal individuele aandacht en verzorging dienen te krijgen, maakt het werk complex.

*in dit keuzedeel wordt de benaming 'baby' gebruikt voor kinderen van 0 tot 18 maanden.

**waar 'zij' staat, kan ook 'hij' gelezen worden.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De beginnend beroepsbeoefenaar heeft de verantwoordelijkheid over 2 tot 3 baby's. Haar verantwoordelijkheid betreft het individueel begeleiden, ondersteunen, volgen en stimuleren van de ontwikkeling en het begeleiden van interacties tussen kinderen. Richting de ouders is zij een betrouwbare, dienstverlenende partner. Ze werkt volgens de standaardprocedures en protocollen van de organisatie.

De beginnend beroepsbeoefenaar werkt samen met collega's in een team. Haar werkzaamheden stemt ze af met het team en voert ze zelfstandig uit onder regie van een leidinggevende. Ze is verantwoordelijk voor de kwaliteit van haar eigen werkzaamheden met baby's. Bij complexe vraagstukken kan zij terugvallen op de leidinggevende en het team.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- heeft kennis van de ontwikkeling van het baby-brein bij kinderen van 0 tot 18 maanden en de invloed hiervan op het gedrag van de baby
- heeft specialistische kennis van de cognitieve, taal-, fijne en grove motorische, zintuiglijke en de sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen van 0 tot 18 maanden
- heeft specialistische kennis van de mijlpalen gerelateerd aan de cognitieve, taal-, fijne en grove motorische, zintuiglijke en de sociaal-emotionele ontwikkelingsgebieden van kinderen van 0 tot 18 maanden
- heeft specialistische kennis van spel- en ontwikkelingsmaterialen, specifiek sensomotorisch en sensopatisch materiaal, in relatie tot de ontwikkelingsfase (de pasgeborene, de roller, de kruiper en de lopende dreumes) waarin de baby zich bevindt en de behoeften van de baby
- heeft kennis van de fysieke ontwikkeling van kinderen van 0 tot 18 maanden
- heeft kennis van voedingsstoffen die mogelijk allergische reacties kunnen opwekken bij baby's
- kan baby's op een respectvolle manier verzorgen (verschonen, voeden en naar bed brengen) met als uitgangspunt de eigen inbreng van de baby conform de ontwikkelingsfase van de baby
- kan omgaan met de verschillende temperamenten van baby's (bijvoorbeeld onrustige baby's)
- kan signalen (verbale en non-verbale) van baby's herkennen, begrijpen en hierop anticiperen
- kan in interactie met de baby handelingen vooraf benoemen en duidelijk afsluiten
- kan interactief lezen met baby's waarbij rijke taal wordt toegepast
- kan tiltechnieken voor baby's toepassen op een voor de baby respectvolle en ergonomisch verantwoorde manier, zoals basisbevestigend dragen
- kan inspelen op het individuele slaap- waakritme van de baby
- kan zorgen voor een voorspelbare structuur, zowel voor de individuele baby als voor de groep
- kan baby's respectvol corrigeren conform de leeftijd
- kan interacties tussen baby's onderling stimuleren en begeleiden
- kan op speelse wijze omgaan met dynamiek tussen kinderen van 0 tot 18 maanden
- kan antwoorden geven op vragen van ouders met betrekking tot ontwikkeling en welbevinden van de baby
- is zich bewust van eigen invloed op de baby (druk, rustig, concentratie) en kan hiermee professioneel omgaan
- kan activiteiten aanbieden uitgaande van kennis van de brede ontwikkeling en de behoeften van de individuele baby: signaleren, creëren en benutten van kansen
- kan spel- en ontwikkelingsmaterialen aanbieden passend bij de ontwikkelingsfase en behoeften van de baby

D1-K1: Werkt op ontwikkelingsgerichte wijze met baby's

- kan een rijke speelleeromgeving creëren die recht doet aan de brede ontwikkeling en behoeftes van baby's

D1-K1-W1: Volgt en stimuleert de ontwikkeling van de baby

Omschrijving

De beginnend beroepsbeoefenaar stimuleert de ontwikkeling van baby's tijdens het dagprogramma. Bij de persoonlijke verzorging geeft zij onverdeelde aandacht aan de baby en reageert ze op verbale en non-verbale uitingen van de baby. Zij grijpt kansen aan om de ontwikkeling van de baby te stimuleren, rekening houdend met de zone van de naaste ontwikkeling. Zij biedt materialen aan die aansluiten bij de ontwikkelingsfase en behoeften van de baby. Zij maakt keuzes op basis van het persoonlijk plan voor de baby dat alle ontwikkelingsfacetten beslaat. Zij volgt en stimuleert in interactie met de baby de cognitieve, taal-, motorische, zintuiglijke en sociaal-emotionele ontwikkeling. Zij houdt rekening met persoonlijke behoeften van de baby en de eigenheid. Zij begeleidt interacties tussen baby's onderling, waarbij ze de behoeften van iedere baby bewaakt. Zij observeert en rapporteert vorderingen in de ontwikkeling van de baby en past haar aanbod aan op de ontwikkelingen die zij of de ouders/vervangende opvoeders waarnemen. Zij observeert en signaleert belemmeringen of bijzonderheden in de ontwikkeling van de baby en onderneemt gepaste acties. Zij informeert collega's en ouders/vervangende opvoeders over de ontwikkeling van de baby en bijzonderheden.

Resultaat

De baby is in zijn ontwikkeling gevolgd en gestimuleerd door de beginnend beroepsbeoefenaar.

Gedrag

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- werkt methodisch aan de ontwikkeling van baby's;
  - organiseert het werk op zo'n manier dat het bijdraagt aan de rust en regelmaat;
  - reageert sensitief op non-verbale en verbale uitingen van de baby;
  - communiceert actief met de baby;
  - past interactievaardigheden effectief toe: respect voor autonomie, sensitieve responsiviteit, praten en uitleggen, structureren en grenzen stellen, begeleiden van interactie tussen kinderen en ontwikkelingsstimulering;
  - communiceert duidelijk en respectvol met collega's en ouders/vervangende opvoeders;
  - houdt zorgvuldig rekening met de sociaal-emotionele verbondenheid die de ouder/vervangende opvoeder voelt met de baby.
- De onderliggende competenties zijn: Begeleiden, Aandacht en begrip tonen, Op de behoeften en verwachtingen van de "klant" richten